Motion

1980/81:1328

av Torsten Gustafsson och Per-Axel Nilsson om en broförbindelse mellan Fårö och Gotland

I årets budgetproposition, bilaga 9 Kommunikationsdepartementet, redogör departementschefen för de undersökningar angående införande av avgiftssystem för viss färjetrafik som gjorts av vägverket. Med hänsyn till de många och svåröverskådliga konsekvenserna för den berörda befolkningen – till stor del i glesbygdsområden – anser sig kommunikationsministern inte kunna förorda att ett avgiftssystem för färjetrafiken införs. Detta besked innebär att en i och för sig orimlig form för besparingar i statsverksamheten nu avskrivs. En av kommunikationsministerns motiveringar för att avvisa förslaget om införande av färjeavgifter är det förhållandet att det för att avgifterna skall kunna tas upp på ett rationellt sätt krävs investeringar av storleksordningen 20–25 milj. kr. Bland de glesbygdsboende som känt förslaget om avgiftssystem för färjetrafiken som ett hot mot sina möjligheter att kommunicera med omvärlden är bl. a. befolkningen på Fårö i Gotlands län.

I propositionen anges att vägverket har kompletterat utredningen om införande av avgiftssystem i färjetrafiken med en redovisning över färjeleder som kan ersättas med broförbindelser. Redovisningen upptar sammanlagt 25 olika broprojekt. Vägverkets utredning visar att den genomsnittliga återbetalningstiden för vissa broinvesteringar är så låg som 11–12 år. I flera fall kan en broinvestering återbetalas på 5–7 år genom uteblivna driftkostnader för färjeförbindelsen.

Med hänsyn till att det företagsekonomiskt sett är klart lönsamt för vägverket att göra broinvesteringar som ersätter färjeleder förordar departementschefen att verket upprättar ett särskilt program för detta arbete. I första hand bör därvid arbetsplaner för broinvesteringarna tas fram.

Frågan om byggande av en bro till Fårö på norra Gotland har vid flera tillfällen behandlats av riksdagen med anledning av motioner. Förbindelsen mellan Gotland och Fårö, som är belägen ca 1,5 km norr om huvudön, upprätthålls sedan lång tid tillbaka med vägverkets avgiftsfria färjor. Befolkningen på Fårö har sedan decennier tillbaka framställt önskemål om en broförbindelse för att förbättra sin trafiksituation. Vägförvaltningen på Gotland har en positiv inställning i denna fråga och har gjort vissa förundersökningar. År 1976 företogs en trafikräkning som gällde färjetrafiken. Detta år transporterade färjorna i medeltal 650 fordon per dygn över Fårösundet. Trafikflödet var givetvis inte jämnt fördelat över året, eftersom Fårö är ett eftertraktat turistmål och därjämte har många sommarboende. Under årets mest trafikbelastade dygn fraktades ca 2 500 fordon över sundet.

Det kan antas att trafiken sedan 1976 har ökat väsentligt. De stigande driftkostnaderna för färjetrafiken har dessutom ytterligare understrukit önskemålet om ett brobygge. Driftkostnaderna för 1981 kan, inberäknat vissa investeringskostnader, beräknas uppgå till 5 à 6 milj. kr.

Vägförvaltningens utredningar har också omfattat bottenundersökningar i sundet, och skissförslag har upprättats för tre olika broalternativ. Dessa förslag avses kunna utgöra underlag för vidare konstruktionsritningar. Vissa kostnadsberäkningar har också utförts. Dessa visar att kostnaderna blir något olika beroende på vilken lösning man väljer – om man väljer t. ex. en låg svängbro eller en högbro. Likaså kan kostnaderna variera beroende på var i sundet ett brobygge sker. Kostnadsberäkningarna 1977–1978 slutade på en summa runt 40 à 50 milj. kr. Byggnadstiden beräknades till ca tre år.

Under de årtionden som brodebatten förts har tiden arbetat för en bro till följd av de snabbt stigande driftkostnaderna för färjorna. En ständigt ökande kostnadspost är oljan till färjorna. Dessa drar normalt ca 500 m^3 olja per år, vilket är mer än vad vägförvaltningens alla övriga maskiner på Gotland sammanlagt förbrukat.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att broförbindelse mellan Fårö och Gotland tas in i det av departementschefen i prop. 100 bil. 9 punkt B 2 förordade särskilda programmet för broinvesteringar som skall ersätta färjeleder.

Stockholm den 27 januari 1981

TORSTEN GUSTAFSSON (c) PER-A. NILSSON (s)

GOTAB 66393 Stockholm 1981